

Faculty
of Arts

Genius loci ...

V Olomouci, 11. 12. 2024

**Oponentský posudek pro jmenovací řízení profesorem
(inaugurační konání za profesora)
v oboru systematická filozofie**

Kandidát: Doc. Mgr. Anton Vydra, PhD.

Úvod

Oponentský posudek jsem vyhotovil na základě materiálů, který mi v písemné podobě dodala Trnavská univerzita v Trnavě, Filozofická fakulta. Jednalo se o následující písemnosti: profesní životopis; pedagogická činnost na vysoké škole; bibliografie; publikované ohlasy; vědecko-výzkumné úkoly (grantová činnost). Dále jsem vycházel z vlastní výběrové četby knižních publikací a vědeckých studií kandidáta, jakož i z osobní zkušenosti s ním jako s přednášejícím a organizátorem přednáškové činnosti. Kandidáta znám osobně díky zvané přednášce, kterou proslovil na katedře filosofie FF UP v Olomouci a která byla podnětem pro další vzájemnou spolupráci obou pracovišť.

Pedagogická činnost kandidáta

Z dodaných materiálů vyplývá, že kandidát má dlouhodobé, více než patnáctileté zkušenosti s výukou filozofie na dvou akademických institucích, tj. FF UCM v Trnavě a FF TU v Trnavě, kde v současnosti také

působí. Ze seznamů vyplývá, že kandidátova výuková činnost se týká tří okruhů: předměty metodologické povahy (kritické myšlení, akademické psaní, diplomový seminář); předměty z dějin filosofie, a to se zaměřením na latinský středověk a na dvacáté století, speciálně francouzské provenience; předměty systematické, jak obecnější (epistemologie, estetika), tak speciální (např. filosofie prostoru). Je zřejmé, že mezi vyučovanými předměty existuje vnitřní propojení vyplývající z jeho odborného zaměření a velmi oceňuji využívání kandidátových schopností od metodologických předmětů, přes dějinné až k systematickým, neboť, domnívám se, systematické předměty nelze dobře zvládat bez metodologického zakotvení a důkladného vhledu do dějin filosofie. Kandidát tímto disponuje, jak mohu posoudit z osobní zkušenosti a z jeho publikační činnosti (viz níže), proto velmi oceňuji, že se toto propisuje i do pedagogické činnosti.

Vědecko-výzkumná činnost kandidáta

Doc. Vydra se ve své vědecko-výzkumné činnosti pohybuje v oblasti fenomenologie se zaměřením na filosofii vědy a kulturní sémiotiku s důrazem na aktuální filosofické a společenské otázky a problémy. Byl úspěšným řešitelem tří projektů VEGA věnovaných interpersonalitě, intersubjektivitě a antropologii, jakož i spoluřešitelem dvou projektů APVV a pěti dalších projektů VEGA. Výsledky této vědecko-výzkumné činnosti se odrážejí také v jeho bibliografii (viz níže). Lze velmi ocenit, že v současnosti je doc. Anton Vydra také spoluřešitelem projektu Philosophy and Culture of Intimacy financovaného Visegrad Fund, čímž jeho badatelská činnost získává kýžený mezinárodní rozměr.

Publikační aktivity kandidáta

V bibliografii doc. Antona Vydry se odráží jak jeho pedagogická činnost, tak badatelské zájmy.

Nejprve zmíním onu první oblast. Zde je Anton Vydra autorem tří vysokoškolských učebnic, jednak učebnice podporující výuku metodologického předmětu *Akademické písanie. Jako vzniká filozofický text*, a jednak dvou učebnic z dějin filosofie, *Vybrané postavy stredovekej filozofie* a *Vybrané postavy renesančnej a novovekej filozofie*. Měl jsem možnost důkladně se seznámit s těmito dvěma zmíněnými publikacemi, které považuji za velmi zdařilé ve svém žánru a osobně je doporučuji svým studentům jako jeden z vhodných přehledových zdrojů.

Z publikací, které jsou výsledkem přímé badatelské činnosti doc. Antona Vydry a které z kvantitativního hlediska mimochodem zcela splňují podmínky a kritéria pro inaugurační řízení, si dovoluji vybrat několik těch, které jsem prostudoval důkladněji a podrobněji a u kterých tak mohu zodpovědně posoudit jejich kvalitu. V první řadě je třeba zmínit dvě monografické publikace věnované myšlení Gastona Bachelarda: *Gaston Bachelard a filozofia pohľadu* (2012) a *Bdelé snenie. Komentár k Bachelardovu Plameňu sviece* (2012). Vydrovy interpretace Bachelardova myšlení nejsou „pouze“ filozofická pojednání, nýbrž zdařile propojují filosofii s vizuální imaginací a s básnictvím, jak si to ostatně Bachelardovo dílo vyžaduje. Tento přístup doc. Vydra umně využil v zatím poslední monografii *Hermés bez krídel. Kultúrne obrazy kontinentálnej hermeneutiky* (Praha 2023), v níž se zabývá souborem obrazů, které ovlivňují naše myšlení, respektive ze kterých naše myšlení vychází. Aplikuje zde fenomenologický i historický přístup, když nabízí detailní analýzu souboru obrazů od antiky, přes středověk, renesanci a novověk, až k moderní hermeneutice, které tak nabízí a otevírá nové pole k bádání.

Vedle monografií nelze opomenout samostatné studie, uveřejněné časopisecky, nebo v rámci kolektivních monografií a sborníků. I ty zde zařadit tematicky do několika kategorií. Jednak zde najdeme studie z oblasti dějin filosofie, jak antické tak francouzské fenomenologie 20. století. Druhou oblastí je francouzská filosofie vědy v podání jednak již zmiňovaného Gastona Bachelarda a jednak Georgese Canguilhema (v

případě tohoto francouzského filosofa a historika vědy je třeba zmínit i Vydrův slovenský překlad jeho souboru studií *Ideológia a racionalita v dějinách vied o živote*, 2015). Třetí tematickou oblastí, v níž Anton Vydra publikuje studie, je kulturní sémiotika, tedy téma imaginace a kulturních obrazů, kterými se zabývá souhrnně ve výše uvedené monografii.

U publikovaných studií lze vyzdvihnout fakt, že je Anton Vydra vydáván jak ve slovenštině v domácích časopisech a publikacích, tak v zahraničních, mnohdy prestižních vědeckých periodikách či u renomovaných nakladatelských domů.

O vysoké vědecké úrovni knižních publikací a vědeckých studií doc. Antona Vydry svědčí i jejich hojně citační ohlasy, jejichž soupis tvoří součást posuzovaných materiálů. Z mé vlastní četby prací Antona Vydry mohu potvrdit, že se jedná o práce dobře odborně fundované a velmi inspirující, podtrhnout mohu i jejich čtivost. Vždy prokazují rozsáhlý kulturní přehled, hluboký vhled do daného problému a originální přístup k němu. To vše lze dokumentovat i na jeho publikační činnosti neakademického charakteru, která je recipovaná širší veřejností (konkrétně jde o dvě knihy rozhovorů a jednu knihu souboru novinových sloupečků). Těmito popularizačními aktivitami se doc. Anton Vydra velmi dobře zhostil i třetí role akademického pracovníka, tedy činnosti ve veřejném prostoru, která sice není pro inaugurační řízení explicitně vyžadována, nicméně měla by být neodmyslitelnou součástí působení akademika na úrovni profesora.

Všechny posuzované činnosti, tj. pedagogická, vědecko-výzkumná a publikační (včetně ohlasů) doc. Antona Vydry podle mne beze zbytku naplňují zákonná a univerzitní kritéria stanovená pro konání řízení ke jmenování profesorem.

Závěrečné hodnocení

Po posouzení pedagogických aktivit, vědecko-výzkumné činnosti a publikací včetně jejich ohlasů doc. Antona Vydry mohu konstatovat, že se jedná o pedagogicky a badatelsky zralou, mezinárodně uznávanou osobnost se všemi atributy vysokoškolského profesora. Z výše uvedeného posouzení vyplývá, že kandidát splňuje všechna kritéria a požadavky stanované zákonem, vysokou školou i fakultou, na které se řízení koná.

Jednoznačně doporučuji, aby doc. Mgr. Anton Vydra, PhD. byl jmenován profesorem v oboru systematická filosofie.

Prof. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D.
Katedra filosofie FF UP Olomouc

